

तापी महाकाय पुनर्भरण योजनेच्या
सर्वेक्षण व अन्वेषणाच्या कामाच्या
अंदाजपत्रकास द्वितीय सुधारित
प्रशासकीय मान्यता मिळणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०१२/(२०८/२०१२)/भाग १/जसंअ
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक: ०७.०८.२०२५

वाचा

- १) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव निर्णय क्र.तापाविम/कासं/प्रशा/९८/२००३, दि.३०.०६.२००३
- २) शासन निर्णय क्रमांक: सुप्रमा २०१२/३३ औ.सं.(२०८/२०१२)/जसंअ दिनांक १२.०५.२०१५
- ३) अधीक्षक अभियंता, राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक यांचे पत्र दिनांक ०१.०२.२०२३
- ४) कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचे पत्र जा.क्र. तापाविम/प्रशा-५/४०४३/सन २०२३, दिनांक २९.०८.२०२३
- ५) कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचे पत्र जा.क्र. तापाविम/प्रशा-५/३३६९/सन २०२४, दिनांक १४.०८.२०२४
- ६) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ यांचे पत्र क्र. सुप्रमा-२०२५/प्र.क्र. २१/अर्थ-२ दि.३०.०६.२०२५

प्रस्तावना -

तापी महाकाय पुनर्भरण योजनेतर्गत तापी नदीवर खारिया गुटी घाट (मध्यप्रदेश) येथे वळण बंधारा बांधण्यात येणार आहे. सदर बंधारा बांधून पावसाळ्यात तापी नदीचे पुराचे पाणी उजव्या कालव्याद्वारे मध्यप्रदेशातील नेपानगर, बन्हाणपूर व महाराष्ट्रातील रावेर, यावल, चोपडा या तालुक्यात तसेच डाव्या कालव्याद्वारे महाराष्ट्रातील धारणी व मध्यप्रदेशातील ब-हाणपूर, खकनार या तालुक्यातील नदी/नाल्यात पूर कालव्याचे पाणी सोडण्याचे नियोजन आहे. डावा कालवा टप्पा-२ द्वारे जळगाव जामोद, तेल्हारा, संग्रामपूर अकोट, अचलपूर या विदर्भाच्या तालुक्यातील कालव्यास छेदना-या ठिकठिकाणच्या नदी/नाल्यात पूर कालव्यांचे पाणी सोडून नदी/नाल्यांमध्ये भुमिगत बंधारे, गॅबीअन बंधारे, पुनर्भरण विहीरी, पुनर्भरणदंड (शाफ्ट) इंजेक्शन वेल्स व साठवण बंधारे बांधून त्याद्वारे भुजल पुनर्भरण करण्यात येणार आहे. सदस्थितीतील खोल गेलेली भुगर्भातील पाण्याची पातळी उंचाविणे व वळण बंधान्या ठिकाणी निर्माण होणा-या पाणी साठ्यांद्वारे प्रत्यक्ष सिंचन करण्यात येणार आहे.

केंद्रीय भूजल मंडळाने तापी नदीच्या उत्तरेस सातपुडा पर्वताच्या पायथ्याशी असलेल्या फॉल्ट झोनचा उपयोग करून महाकाय पुनर्भरण योजना (मेगा रिचार्ज स्कीम) घेणेचे प्रस्तावित केल्यानुसार तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांनी तापी नदीच्या उत्तरेस

सातपुडाच्या पायथ्याशी पुनर्भरण करण्याच्या दृष्टीने पूर कालव्याचे सर्वेक्षण करणेच्या रु.७४.७५ लक्ष किंमतीच्या कामास संदर्भ क्र.१ येथील निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली आहे. या सर्वेक्षणाच्या कामात वळण बंधारा व २३२ कि.मी. लांबीच्या उजव्या पूर कालव्याच्या सर्वेक्षणाचा समावेश होता.

कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांनी महाकाय पुनर्भरण योजनेचे सर्वेक्षण व अन्वेषण या कामासाठी सन २०११-१२ च्या प्रादेशिक विभागाच्या दरसुचीवर व दरसुचीबाह्य दराबाबत मागविलेल्या दरपत्रकावर आधारित महाराष्ट्र शासनाचा हिस्सा रु. १०.६५ कोटी तसेच मध्यप्रदेश शासनाचा हिस्सा रु ११.२७ कोटी असे एकूण रु.२१.९३ कोटी इतक्या रकमेस संदर्भ क्र.२ येथील दि.१२.०५.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.

दि.२४.१०.२०१७ रोजी WAPCOS यांचेसमवेत झालेल्या बैठकीच्या अनुषंगाने प्रस्तावित उजव्या व डाव्या कालव्यावर विंधन विवरे व दोन्ही कालव्यांचा LIDAR survey करणेबाबत सूचित केल्याचे कळविले असून त्यानुसार Trial pits, trail bores व LIDAR सर्व्हे इ. कामे समाविष्ट करून त्यानुषंगाने प्रकल्पाच्या सर्वेक्षण व अन्वेषणासाठी द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव राज्य तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक यांच्या छाननी अहवालासह सादर केलेला आहे. सद्यस्थितीत संपूर्ण खर्च महाराष्ट्र राज्याने करावयाचा असून मध्य प्रदेश राज्याकडून त्यांच्या हिश्याच्या रकमेचा परतावा घेण्यात येणार आहे. महाकाय पुनर्भरण योजनेचे सर्वेक्षण व अन्वेषणासाठी तसेच प्रकल्प अहवाल तयार करण्यासाठी लागणा-या खर्चास द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय:-

तापी महाकाय पुनर्भरण योजनेच्या सर्वेक्षण व अन्वेषणाच्या कामाकरिता रु.३०.०५ कोटी (रु. तीस कोटी पाच लक्ष फक्त) इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास खालील अटींच्या अधीन राहून द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे:-

- अ) तापी महाकाय पुनर्भरण योजनेच्या द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यतेच्या अंदाजपत्रकाची किंमत रु.३०.०५ कोटी असून मध्यप्रदेश शासनाकडून अंतिमतः अद्ययावत किंमतीनुसार त्यांच्या हिश्याची रक्कम प्राप्त करून घेण्यात यावी.
- आ) महाकाय पुनर्भरण योजना या प्रकल्पाचा आराखडा व व्याप्ती विचारात घेता, हा मध्य प्रदेश व महाराष्ट्र यांच्यातील आंतरराज्य प्रकल्प असून योजनेस पाणी उपलब्धता प्रमाणपत्र प्राप्त करून घ्यावे.
- इ) सुधारित प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेतच काम पूर्ण करण्याची दक्षता महामंडळाने घ्यावी.
- ई) योजनेची अंमलबजावणी करताना प्रचलित शासन निर्णय, नियम, CVC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्तीय मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धती अनुसरणे, आवश्यकतेनुसार राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीने प्रकल्पाच्या व कामाच्या अनुषंगाने दिलेल्या निदेशांचे व त्रुटींची पुर्तता करण्याची सर्वस्वी जबाबदारी महामंडळाची राहिल.
- उ) सदर सुधारित प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी, निविदाविषयक क्षेत्रीय निर्णय किंवा अनियमितता यास मान्यता गृहीत धरली जाणार नाही. अशा

प्रकरणाची तपासणी त्यावेळच्या प्रचलित शासन निर्णयानुसार करण्याची जबाबदारी महामंडळाची राहिल.

सदर कामासाठी येणारा खर्च ४७०२ लहान पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च, ८० सर्वसाधारण, १९० सार्वजनिक व इतर क्षेत्रातील गुंतवणुका, (००)(०३) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (४७०२ ४९२७) या लेखा शिर्षातर्गत सर्वेक्षण अन्वेषणासाठी अर्थसंकल्पीत केल्या जाणाऱ्या ठोक तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

हा शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-२९२/२४/१४३४, दिनांक ०५.०९.२०२४ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४७६/२०२४/व्यय-१२, दिनांक १४.१०.२०२४ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार तसेच व्यय अग्रक्रम समितीने दि.२३.०६.२०२५ रोजी संपन्न झालेल्या बैठकीत दिलेल्या मंजूरीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०८०७१६२६५३७५२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सविता बोधेकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. उपमुख्यमंत्री, (वित्त व नियोजन), महाराष्ट्र शासन यांचे प्रधान सचिव
- २) मा. मंत्री, जलसंपदा (विदर्भ, तापी व कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळ) यांचे खाजगी सचिव.
- ३) अपर मुख्य सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई.
- ८) कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव.
- ९) मुख्य अभियंता, जलविज्ञान व धरण सुरक्षितता, नाशिक.
- १०) मुख्य अभियंता, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगांव.
- ११) आंतर वित्त, सल्लागार व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) महालेखापाल (लेखा परीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य मुंबई/नागपूर.
- १३) अधीक्षक अभियंता, जळगांव पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, जळगांव.
- १४) जसंअ कार्यासन संग्रहार्थ.